

De liefdesgedichten van Leonard Nolens

De liefdesgedichten van Leonard Nolens

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2012

De *liefdesgedichten* van Leonard Nolens is een door
de dichter gemaakte keuze uit zijn verzamelbundel
Manieren van leven. Gedichten 1975-2011.

Deze uitgave kwam mede tot stand dankzij
De Nederlandse Taalunie.

Nederlandse Taalunie **nú**

Eerste druk, 1997; tweede druk, 1999; derde
druk, 2007; vierde, vermeerderde druk, 2012

Copyright © 1997 Leonard Nolens
Voor overname kunt u zich wenden tot
Em. Querido's Uitgeverij BV,
Singel 262, 1016 AC Amsterdam.

Omslag Anneke Germers
Binnenwerk Hannie Pijnappels

ISBN 978 90 4698 1 / NUR 306
www.querido.nl

These are private words addressed to you in public.
T.S. Eliot, 'A dedication to my wife'

Iowa City

Hier is het nacht. Bij jou is het dag. Ik kijk naar jou.
Ik hoor verlangen zijn bizarre instrumenten uitproberen
Onder een maan van ivoor. Ik hoor een zeer oud snikken
Van de lucht als onze brieven daar mekaar geruisloos kruisen
Boven het spattende blauw, het blinkende diep dat ik ken
Van je ogen, mijn zoet, want bij jou is het dag, voorgoed.

Als ik van je droom lopen pijnlijk zachte plekken
Door mijn lijf. Als ik naar je schrijf word ik helemaal hard
Vanonder, een zangerig denken gaat open en aan
In mijn borst, ik word hoog, breed, een welriekende boom
Van slapeloze muziek, mijn zoet, want bij jou is het licht,
Voorgoed. Ik ga naar het raam. Ik zie me staan kijken naar jou.

L.*

Het lot heeft ons geleidelijk bijengeloot.
Hartstocht was een leerschool van geduld,
Een vlam in de dromende knoop van de tong.

Je sliep in je naam tot ik kwam en hem zei.

Wat toen begon begint nog steeds, de reis –
Tot plots het lot ons heeft uiteengeloot.
We zijn nu al alleen, maar van mekaar.

L. **

Je bent de enige die mijn bestaan heeft afgeluisterd in de zakelijke tijd,
op gehoorsafstand, in het doorgangshuis.
Daar gaan we 's ochtends uit mekaar om overdag verhalen te bedenken
die ons samenbrengen 's avonds bij het blauwe keukenvuur.
De stille drukte van het licht dat in ons overging wordt kalm met koken
en praten tot zwijgen gebracht.

De ronde tafel is het juiste woord om aan te zitten en te eten van mekaar
zodat je groeit in mij en ik in jou.
De nacht is helder als het kort orgasme dat we samen door de jaren traag
hebben geleerd.
Nadien gaan we alweer uiteen om mekaar overdag te bedenken voor
's avonds en 's nachts.

Zo zijn onze dagen gemaakt van nuttige eenzaamheid.

Vrouw

Voor M. Vasalis

Er is geen vrouw, geen een, van wie het woord
Mij zo vertrouwelĳk heeft aangeraakt als dat van u.

Ik wou een late middag in augustus ongestoord de stad in
Om er langzaam te verdwijnen, diep, in iets, in iemand
Die dit zou begrijpen, dit verlangen om onzichtbaar groot
In leven te blijven, geen bang teveel, niet langer gênant
Aanwezig in dit zomers licht dat open en bloot
Zijn wezen toont, zijn hemelhoge, bodemloze binnenkant.

Ik ging een winkel binnen en ik las er voor het eerst,
Verstrooid en bladerend in wat daar meestal ordeloos
Te hoop geschreven staat, uw lange liefdesbrief aan mij.
Ik las, ik las, ik wist niet wat ik zag of hoorde
Van vertrouwde vrouwelĳkheid, het was alsof ik in
Mijn binnenlijf van top tot teen naar buiten wou
En schreeuwen zou of kussen van het schrikken.

Daar stond ik dan, een ongeschoren man met pasgeboren
Borsten en sinds jaren kaal, nog na te beven en open
En bloot, beschaamd, op deze late middag in de zomer
Te verlangen om zo zichtbaar groot tot leven te komen.

De derde

1

Ik word wakker en herinner me de slaap
Als een duidelijker manier van wakker worden,
Een zuiverder herinnering aan geen afwezigheid.

Ik sluit de ogen om te zien hoe laat het is
En wie hier naakt, groot en warm niet naast me ligt.
Ik houd me moeilijk dood om haar niet meer te wekken.

2

Je was een kind. Je hebt aan iemand toebehoord
Die je heeft losgelaten. Nergens is je huis.
Nergens wordt de rare plaats waar je nu woont.
Je bent er van je hart een steen gaan maken.

Houd die vast. Doe die slijpen in de stroom
Van leegte die een mens in jou heeft nagelaten.

Misprijs je haat. Spuw op je wrok. Maak van je pijn
Een stok om op te staan, een oog om te gaan zien
In dat onzichtbaar gat, die wonde van een zijn
Dat zij volledig was in haar beperkte natuur.

3

Ik ben niet meer alleen met jou alleen.
We werden door een derde aangeraakt
In onze slaap en wakker gemaakt, uiteen
Genomen als een doos, een klok, een maat
Van twee die niet meer klopt zoals voorheen.

We dragen hem als een gestorven kind
Dat ons bedreigt met zijn afwezigheid.
Het zal nog groeien in zijn dood, het wint
Aan kracht tot het ons huis verlaat en zwijgt.
Maar dit is september, luisteren, kijken, blind.

4

Bang verlangen kijkt zich gek naar de stromende diepte
Onder de hangbrug van het park. Kapmeeuwen trekken er
Volmaakte witte kringen boven de laatste gesprekken
Die ik er had met jou. Hun luchtige substantie wikte
Rond onze hemelhoog aardende woorden, wekt nu
Hartverscheurend heimwee naar de jaren dat jouw gekte
En de mijne luchtig samenliepen over deze diepte.

5

Er moet een ander zijn die morrelt aan de deur,
Een man die met zijn vreemde sleutel binnenvalt,
Een hond die 's nachts tussen ons in komt staan
Om je te plagen met zijn mes van vlees, zijn geur
Van whisky, leer, tabak. Hij koestert in zijn vacht
Een zon die jou verschroeit. We kunnen hem aan.

Hij is de dief die de gevangenis van onze liefde
Platloopt met zijn elegante poten en dan gaat,
Ons achterlaat met zijn stank en geblaf, zijn pijn
Van ons. Maar elke winter komt hij weer, hij praat
Je om met zijn brutale bek, zijn lastige brieven
Die ons in leven houden. Er moet een ander zijn.

15

6

Ik was zo bang dat dit niet onze herfst zou zijn.
Het stadspark waar wij arm in arm lopen te zwijgen
Schreeuwt ons aan met bloedgoud, koper, donkere wijn
Die ons drinkt; alles, de asters, de zwiepende twijgen,
De zwaan op onze wandelende spiegelbeelden in de vijver,
Alles heeft pijn aan ons. We zijn niet klein te krijgen.

Je wringt je linker in mijn rechter, ik werd niet gek
Toen ik zijn stem over je heen zag gaan als een hand.
September ritselt achter ons aan. Ook hij zoende je nek
Waar wij gearmd lopen te zwijgen op de spitse rand
Van iets, ik weet niet wat. We zoeken naar het hek
Dat uitkomt op een stad zonder hem, een onschuldig land.

7

De sneeuw die hij at uit het diep
Van je hals en je oksels,
Het nattige blauw van je blik
Dat hij dronk met zijn blik van mij,

De niemandsplek, de oudste
Allemansplaats waar hij je stak,
Ik kan het nu allemaal delen met hem,
Hij is mijn geheimen geweest.

8

Osip, ook ik ben met gesloten ogen thuisgekomen.
Ik heb het groot gezicht gezocht van mijn vriendin.
Ik heb het blind gestreeld en in me opgenomen
Met kijkende vingers, het hebbertig web van de spin.

Verklärte Nacht

We zitten er naakt aan tafel. Je ogen verlichten de kamer.
Je fosforescerende vlinderhanden verschikken de lucht
Als je tegen me praat of slapen op het zwarte kleed.

Ik raak ze dagelijks aan. Hun levenslijn weet hoe ik heet.
Hun doorzichtige aders verbergen de loop van mijn lot, de vlucht
Van ons bloed dat het wit van je wangen verandert in vlekken verlangen.

De tuindeur waait open. Beginnende regen doorritselt de bomen,
Besproeit het rukkende raam waarin jij zit te blinken,
Licht waarin ik me zie, in wie ik misschien verdwijn.

Je stapelt de borden, verwijdert de kruimels en schenkt nog wat wijn.
Ik hoor in de keuken het blauw porselein en de messen tinken,
Ver. Mijn benen doen pijn van het niet naar je toe kunnen komen.

Schrik

Het is zo broos,
Het is zo hachelijk je dicht bij mij te hebben.
Je leeft zo hier en plots,
Je leeft zo nu en helemaal
Tegen mij aan, met de sneeuw
Van je gezicht, de bloedvlek
Van je mond en je geslacht.
Met heel je warme zwaarte leun je
Op mijn leven,
Met de kijkende pijn
Van je verleden zijn klaarte,
Het koude, elektrische blauw
Van je blik, zo hachelijk broos.

Ik zie je door de kamers gaan,
Het is mijn eigen bestaan dat zich mooi heeft gemaakt en er wandelt.
Het zijn mijn jaren die een boek vastnemen,
Die donkere dingen verschuiven met sierlijke handen.
Het is mijn tijd die daar nog loopt op dunne enkels.
Het is mijn morgen die er staat
In het hoge, brede gat van de deur,
Mijn korte duur met zijn allerwitste verschijning.

Het is vandaag met gouden haar,
Met grote muzikale oren.

Gezichtsbedrog

We staan er na te slapen in de bewasemende spiegel.
Leidingwater zingt uit ondoorgrondelijke diepten
De kamer binnen en besproeit het blinkende bekken.

In dampende muziek ondervragen je ogen hun blauw.
Alleen jouw handen wissen de mist uit ons gezicht.
Een makkelijker, een mooiere geboorte ken ik niet.

Uit de tijd

Ik rijd naar huis in de bellende leegte
Van de laatste tram. Het wordt mijn tijd.

Verlaten straten komen samen, gaan uiteen
Op steeds dezelfde, schroevende punten.

Ik zit in mijn ijzer, lees de haltes, steeds
Dezelfde, door het raam dat wie weerkaatst.

Ik zoen de koude naam op de achterkant
Van mijn adres, verscheur de enige brief.

Het maanwit heeft weer niets verklaard.
De nacht bezit geen grond om op te rusten.

Het is vroeg in de slapende stad.
Het is laat in mijn slapeloos leven.

Kus

Tijdens je reis is mijn tijd uit zijn bedding getreden.
Nergens oevers waar ik kan zitten om naar de wereld te kijken,
Nergens de strakke contouren van onze verschijning.
Je wees alle water de weg, je haalde de Griekse rivier
Van het verstrijken naar ons huis en legde die te slapen
In ons bed, we konden haar zien want elkaar.

Als je morgen komt kunnen de uren weer samenstromen hier

Voor onze deur en zuiver door hun bedding gaan.
We zullen duidelijk weerspiegeld worden in de hoogte, hier
Hoog op deze oevers die nu blank staan kunnen we zitten
En elkaars handen nemen om de chaos los te laten.
We zullen elkaar omhelzen om het land zijn grens te trekken,
Om de leegte te noemen met een kus.

De eerste verdieping

Nu ik je sleutel hoor, nu kijk ik naar de twee
Die wij vanavond zonder ons waren geweest.
Je bent niet weggegaan. Je blijft dus voor altijd
Mijn gevaarlijkste herinnering aan ons.

De deur die opengaat is de enige deur en de echte.
De opengaande deur is de enige sluitende vorm
Van liefde. Je komst is ons afscheid van de jaren
Dat wij leefden als op hol geslagen doden.

Het moet dan maar met z'n drieën: jij en ik en haat
Omdat we ons nooit aan een ander vermochten te hechten;
Jij en ik, een korte droom die maar niet overgaat,
Een dromen van elkaar. De krakende trap is de rechte.